Arzu Ve İsteklerin Putlaştırılması
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 23 2020 14:24:54

اَفَرَاَيْتَ مَنِ
اتَّخَذَ
اِلَهَهُ
هَوَيهُ
وَاَضَلَّهُ
اللهُ عَلَى
عِلْمٍ
وَخَتَمَ
عَلَى
سَمْعِهِ
وَقَلْبِهِ
وَجَعَلَ
عَلَى
بَصَرِهِ
غِشَاوَةً
فَمَنْ
يَهْدِيهِ
مِنْ بَعْدِ
اللهِ
اَفَلاَ
تَذَكَّرُونَ   "Nefsinin arzusunu ilah edinen, Allah'ın; (halini) bildiği için saptırdığı ve kulağını ve kalbini mühürlediği, gözüne de perde çektiği kimseyi gördün mü? Şimdi onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Hâlâ düşünüp ibret almayacak mısınız?" (Câsiye, 45/23)   İnsanoğlu yaratılışı itibarıyla dünya nimetlerine meyyaldir. Onun dünyaya ve dünya nimetlerine meyli, yaşama arzusunun bir gereğidir. Bu itibarla insan, ölümü arzu etmez. Her insan gibi biz müminler de daha uzun ömürlü olmayı, daha sağlıklı ve mutlu yaşamayı arzu ederiz. Ancak bu dünyadaki hayatımızın ölümle sınırlı olduğunu, ölümsüzlüğün ve ebediyetin ancak ahiret hayatında olduğunu biliriz ve buna inanırız. Ahiret hayatındaki ebedî mutluluğu kazanmamız için dünya hayatındaki arzu ve isteklerimizin meşru ölçüler dâhilinde sınırlandırılması gerekir. Arzu ve isteklerin sınırsızlığı insana mutluluk değil, doyumsuzluk ve sonunda huzursuzluk getirir. Sevgili Peygamberimiz, لَوْ أَنَّ لابْنِ
آدَمَ
وَادِياً

مِنْ ذَهَبِ
أَحَبَّ أَنْ
يَكُونَ لَهُ
وادِيانِ ،
وَلَنْ
يَمْلأَ
فَاهُ إِلاَّ
التُّرَابُ ،
وَيَتُوب
اللَّهُ
عَلَى مَنْ
تَابَ

“İnsanoğlunun bir vadi dolusu altını olsa bir İkincisini ister; onun (bu ihtirasını) ancak toprak (ölüm) doyurur. Allah, tövbe edenin tövbesini kabul eder” (Müslim, “Zekât", 117; hadis no: 2464) buyurarak insanın arzu ve isteklerinin tükenmeyeceğine; bunun ancak ölümle son bulacağına işaret etmiştir. Bu bakımdan İslam dinine göre insan arzu ve ihtiraslarının mahkûmu ve esiri olmamalıdır. Arzu ve isteklerini kontrol altında tutabilmelidir. Mutluluğun yolu da arzu ve isteklerin kontrol altına alınmasından geçer. القناعة
كنزٌ لا يفنى
            “Kanaat tükenmez hazinedir" sözünde olduğu gibi insan, arzu ve isteklerini kontrol altına alarak arzu ettiğine erişemese de, bulunduğu hâl üzere mutluluğu yakalayabilir. Mutluluk, insanın insan olması itibarıyla sınırsız bir özgürlüğünün olmadığını bilmesine bağlıdır.
            Nefis ve heva yani arzu ve isteklerin bir disiplin altına alınmadığı, hiçbir değer tanımadan sorumsuzca yerine getirilmeye çalışıldığı durumda insan, tamamen bu duyguların ve isteklerin mahkûmu olabilir. Kontrolsüz ve başıboş bir iştah mahkûmiyeti, gerçekte insanın özgür iradesini arzu ve heveslerine teslim etmesi anlamına gelir. İşte bu durumda insan, belki de hiç farkında olmadan, âyet-i kerimede ifade edildiği gibi
مَنِ
اتَّخَذَ
اِلَهَهُ
هَوَيهُ
            “nefsinin arzusunu ilah edinen” birisi oluverir. Âyet-i kerimede nefsî arzularını ilah edinen kimsenin Allah’ı tevhîd etmek hususunda sapıklığa düştüğü ve buna bağlı olarak da kulaklarının ve kalbinin mühürlendiği, gözlerine de perde çekildiği belirtilmektedir. Zira Allah’ı tevhîd etmek, O’ndan başkasının ilahlığının reddedilmesiyle, O’nun emir ve yasaklarını kendi arzu ve heveslerine tercih etmekle olur. Bir kimse, Allah’ın yegâne yaratıcı olduğunu kabul ettiği halde O’nun emir ve yasakları konusunda kayıtsız kalırsa bu durum o kimsenin, Allah’ın ilahlığını tasdik etmekte kusurlu olduğu anlamına gelir. Böyle bir kimse kendi heva ve hevesini “ilah” edinecek şekilde putlaştırırsa, bununla, kendi sonunu hazırlayarak gerçeği anlamaya kulaklarını tıkamış, gözlerini ve kalbini kapatmış demektir. Artık onun zihnini hakikate açma konusunda Allah’tan başka hiçbir kimsenin

faydası beklenemez. Bu durumda Allah’tan ona bir fayda hâsıl olması için; Allah’ın onun anlayışını düzeltmesi, kalbini hakikate açması ve gözlerindeki perdeyi kaldırması için, o kimsenin heva ve arzularının mahkûmu olmaktan kendini kurtarmaya gayret etme iradesini göstermesi ve Allah’a yönelmesi gerekir.
            Öyleyse âyetteki اَفَلاَ تَذَكَّرُونَ   “Hâlâ düşünüp ibret almayacak mısınız?!” ikazının dikkate alınması gerekir. Bu itibarla biz müminler dahi, yaratılışı itibarıyla iyi ve kötüyü işlemeye yatkın ve muktedir olmamız hasebiyle, arzu ve isteklerimizi putlaştırma tehlikesine karşı uyanık olmalıyız. Her türlü istek ve iştahımızı bir disiplin içerisinde kontrol altında tutmalıyız. Bunun yolu, Allah’a yönelerek, O’nun emir ve yasaklarına riayet etmek suretiyle O’ndan yardım dilemekten geçer. Âyet-i kerimede ifade edilen kulağın ve kalbin mühürlenmesinin, gözlere perde çekilmesinin kendi yapıp ettiklerimizle doğrudan ilgili olduğunu unutmamamız gerekir. Arzu, heves ve ihtiraslarımızın Allah’ın emir ve yasaklarıyla sınırlı olduğunu bilmemiz ve bunlara riayet etmemiz gerekir. Allah’ın bildirdiği helal ve haramlara, emir ve yasaklara bağlı kaldığımız ölçüde, hakikati anlama ve uygulama konusunda Allah’ın yardımını ve yaratmasını hak ederiz. Bunlara kayıtsız kaldığımız ölçüde de duyu organlarımız hakikati anlama ve uygulama konusunda körelir ve sonuçta duyarsız hâle gelebilirler.
            Dr. Bünyamin OKUMUŞ

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler